

arbejdet for at binde Øst- og Vesteuropa uløseligt sammen.

Økonomi, miljø, flytningestrømme, sikkerhed, alt sammen afhænger af, at det lykkes os at gøre ikke blot Vesteuropa, men hele Europa til et område, hvor der er stabilitet og tryghed, hvor det er muligt at tro på fremtiden. Heller ikke i Danmark kan vi løse vores problemer, hvis verden brænder omkring os.

Der er i øjeblikket to processer, hvor visionen om et samlet Europa er det centrale. Det gælder EU's regeringskonference, og det gælder NATO's udvidelsesproces.

Fra den kolde krigs periode har vi været vant til, at EU og NATO egentlig ikke havde noget med hinanden at gøre. Der var en arbejdsdeling mellem den vesteuropæiske økonomiske integration og det atlantiske sikkerhedspolitiske samarbejde. Men siden 1989-90 har den situation ændret sig grundlæggende. EU's planer om at tilbyde en række central- og østeuropæiske lande medlemskab og NATO's udvidelsesplaner kan, hvis de koordineres og iværksættes fornuftigt, begge føre os nærmere til en realisering af visionen om det nye Europa.

Efter Det Radikale Venstres opfattelse er det her, regeringens vigtigste udfordring ligger i de kommende måneder.

Hvis NATO's udvidelsesproces skal leve op til målsætningen om kollektiv sikkerhed i et forenet Europa, så skal tre forudsætninger være opfyldt:

Udvidelsesprocessen må ikke skabe nye skillelinjer i Europa. Det vil sige, at der skal være sikkerhed for, at processen fortsætter, efter at de første lande er optaget. I modsat fald efterlades eksempelvis de baltiske lande i et sikkerhedspolitisk tomrum.

For det andet skal Ruslands sikkerhedsinteresser tænkes ind i udvidelsesprocessen. For det tredje skal OSCE's rolle i europæisk sikkerhed styrkes. Alle tre forudsætninger fremgår af NATO's eget udvidelsesstudie.

Det er en konsekvens af denne tankegang, at NATO samtidig er det europæiske sikkerhedsforum med WEU som den integrerede europæiske søjle. Efter lang tids tovtrækkeri specielt mellem USA og Frankrig var det denne model, som NATO's udenrigsministre endelig vedtog på deres møde i juni i år.

WEU er en integreret del af NATO – adskillelig, hvis dette besluttes i NATO-kredsen med henblik på konkrete aktioner, men ikke adskilt fra NATO. Beslutningerne ligger udtrykkeligt i

NATO-landenes kreds, og dermed er der på europæisk plan skabt en arbejdsdeling mellem NATO og EU, hvor NATO tager sig af forsvar og sikkerhed.

For EU's regeringskonference har dette – eller burde det i hvert fald have – en afgørende betydning. Maastricht-Traktatens åbning for en eventuelt kommende forsvarsdimension i EU bygger på et integreret WEU giver derfor ikke længere mening.

Når beslutningerne om europæisk forsvar er lagt i NATO's europæiske søjle, dvs. WEU, kan de ikke samtidig lægges i en helt anden kreds af lande. Tiden er løbet fra Maastricht-Traktaten på dette punkt, og spørgsmålet bør naturligvis tages af regeringskonferencens dagsorden. En fortsat drøftelse er kun egnet til at skabe usikkerhed med hensyn til europæisk sikkerhedspolitik ikke bare inden for EU-kredsen, men også i forhold til USA og Rusland.

Denne usikkerhed illustreres måske bedst, når man ser, hvilken forvirring henvisninger til Traktatens art. J 4.2, dvs. EU's forsvarsdimension, kan skabe. Det aktuelle eksempel drejer sig som bekendt om minerydning. Henvisningen til J 4.2 er overflødig, for det kræver ikke nogen selvstændig EU-forsvarsdimension at løse problemet, og henvisningen er uklar, for beslutningen om udførelse tages ikke i WEU, men i NATO.

Indtil flere Bruxelleskorrespondenter er løbet sur i den sag.

Der er behov for endnu en gang at understrege, at det danske forbehold er et forbehold over for EU's forsvarsdimension, ikke et forbehold over for organisationen WEU. Samtidig er denne organisation efter NATO's udenrigsministermøde i juni en integreret del af NATO. WEU er derfor ikke et EU-anliggende.

Det er politisk flimmer som dette, der forplumrer de egentlige perspektiver for EU's regeringskonference: udvidelsen mod Øst. Det befordrer mytedannelse, og det skaber uklarhed med hensyn til de danske forbehold, og derfor var statsministerens fornyede konstatering af, at forbeholdene er ikke til forhandling på regeringskonferencen, på sin plads.

Det samme kan man sige om meldingen fra Venstres formand, der på partiets landsmøde konstaterede, at der ikke var ønske om eller basis for nogen snarlig folkeafstemning om de danske forbehold. Vi, der er tilhængere af EU's udvidelse mod øst, har ventet utålmodigt på den melding.